

NESDB *Economic Outlook*

ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสสาม ปี 2547 และแนวโน้มปี 2547-2548

- เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สามขยายตัวร้อยละ 6.0 ชะลอตัวลงเล็กน้อยจากร้อยละ 6.6 ในครึ่งแรกของปี ดังนั้นใน 3 ไตรมาสแรกเศรษฐกิจจึงขยายตัวร้อยละ 6.4 จากแรงกระตุ้นของอุปสงค์ภายในประเทศและการส่งออก
- อัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 3.3 ในไตรมาสที่สาม และเฉลี่ย 11 เดือนเท่ากับร้อยละ 2.7 เนื่องจากราคาสินค้าหมวดอาหารและพาหนะขนส่งสื่อสารเพิ่มขึ้นมาก อย่างไรก็ตาม เสถียรภาพเศรษฐกิจในประเทศและด้านต่างประเทศยังมีความมั่นคง
- ในไตรมาสสุดท้ายของปีเศรษฐกิจมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงเล็กน้อย เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มสูงขึ้นและฐานเศรษฐกิจปีที่ผ่านมาซึ่งขยายตัวสูงในไตรมาสที่สี่ และคาดว่าเศรษฐกิจไทยปี 2547 มีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 6.2
- ในปี 2548 คาดว่าเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 5.5-6.5 เนื่องจากมีข้อจำกัดจากเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ราคาน้ำมันดิบจะยังอยู่ในระดับสูงและการยกเลิกการตรึงราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล จะทำให้แรงกดดันต่อเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น สำหรับผลกระทบจากภัยแล้งต่อเศรษฐกิจจะมีไม่มาก

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

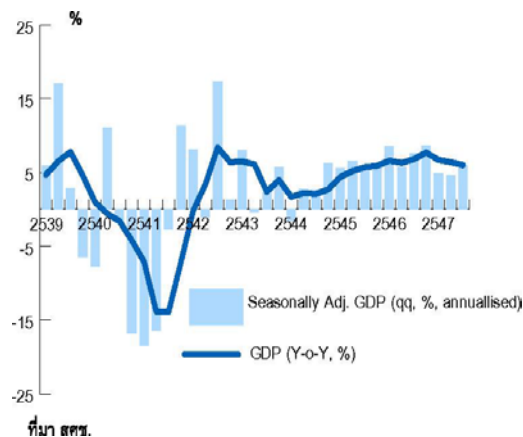
962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100

www.nesdb.go.th

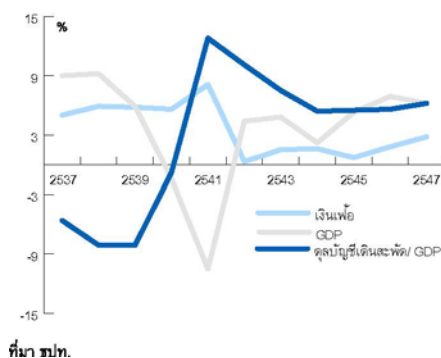
ภาพรวม

ภาพรวมเศรษฐกิจไตรมาสที่สาม และแนวโน้มปี 2547-2548

เศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สาม ปี 2547 ขยายตัวร้อยละ 6.0

คาดว่า เศรษฐกิจไทยจะขยายตัวประมาณร้อยละ 6.2 ในปี 2547 และร้อยละ 5.5-6.5 ในปี 2548 อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นร้อยละ 2.7 ในปี 2547 และร้อยละ 2.9-3.2 ในปี 2548

ในไตรมาสที่สาม ปี 2547 เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 6.0 ชะลอตัวจากร้อยละ 6.6 ในครึ่งปีแรก ภาคเกษตรมีผลผลิตน้อยกว่าไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามราคาสินค้าเกษตรที่อยู่ในระดับสูงยังช่วยให้รายได้ของเกษตรกรขยายตัวดี ภาคอุตสาหกรรมค่อนข้างทรงตัวในไตรมาสที่สาม แต่โดยรวม 3 ไตรมาสภาคอุตสาหกรรมขยายตัวได้ร้อยละ 8.5 ต่ำกว่าร้อยละ 10.2 ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้วอย่างชัดเจน ในภาคการเงินมีการขยายตัวร้อยละ 11.6 จากการที่ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้นและยอดคงค้างหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง การบริโภคและการลงทุนของภาคเอกชนในไตรมาสที่สามขยายตัวในอัตราชะลอลงเมื่อเทียบกับในครึ่งปีแรก แต่โดยรวมใน 3 ไตรมาสแรกอัตราการขยายตัวของการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนค่อนข้างทรงตัวเมื่อเทียบกับการขยายตัวในระยะเดียวกันของปี 2546

ราคาสินค้าเกษตรและราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นร้อยละ 3.3 ในไตรมาสที่สาม และในเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน เนื่องจากราคาทั้งในหมวดอาหารและมีโชอาหารเพิ่มขึ้นมาก อย่างไรก็ตาม เสถียรภาพด้านอื่นๆ เช่น ดุลบัญชีเดินสะพัด ทุนสำรองระหว่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนและหนี้สาธารณะยังมีความมั่นคง

จากเครื่องชี้เศรษฐกิจล่าสุดในเดือนตุลาคม แสดงว่าในไตรมาสสุดท้ายของปี ราคาสินค้าและราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงทำให้การบริโภคและการลงทุนในภาคเอกชนยังชะลอตัวต่อเนื่องสำหรับการส่งออกแม้ว่าจะขยายตัวได้ดีทั้งปริมาณและมูลค่า แต่เริ่มมีสัญญาณของการชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจโลก ดังนั้นจึงคาดว่าในไตรมาสสุดท้ายของปี 2547 เศรษฐกิจจะขยายตัวช้าลง และตลอดทั้งปี 2547 เศรษฐกิจไทยจะขยายตัวได้ในอัตราประมาณร้อยละ 6.2

ในปี 2548 เศรษฐกิจหลักของโลกทั้งเศรษฐกิจสหรัฐ ญี่ปุ่น และจีนจะยังมีแนวโน้มชะลอตัวต่อไป นอกจากนั้น ยังมีข้อจำกัดภายในประเทศ เช่น แนวโน้มการปรับอัตราดอกเบี้ยเมื่ออัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศปรับสูงขึ้น อัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้น และการทยอยปรับเพดานราคาน้ำมันดีเซลขายปลีกเพื่อลดภาระของรัฐในการชดเชยราคาน้ำมัน อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยบวกที่ช่วยรักษาการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศทั้งมาตรการภาษีที่ผ่อนคลายเป็นพิเศษ ฐานเงินเดือนและค่าจ้าง

ที่ปรับสูงขึ้น ประกอบกับการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของภาครัฐ ในขณะที่รัฐบาลเร่งส่งเสริมการส่งออกทั้งในตลาดหลักทรัพย์และการสร้างตลาดใหม่ต่อไป ภายใต้ข้อจำกัดและปัจจัยบวกดังกล่าวคาดว่าเศรษฐกิจไทยขยายตัวในอัตราร้อยละ 5.5-6.5 และอัตราเงินเฟ้ออยู่ในช่วงประมาณร้อยละ 2.9-3.2

1. เศรษฐกิจไทยไตรมาสสาม ปี 2547

(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากปีที่ผ่านมา)

	2545	2546		2547			2547	2548
	ทั้งปี	Q3	Q4	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	ทั้งปี
เศรษฐกิจโลก	3.0			3.9				4.6
สหรัฐอเมริกา	1.9	3.5	4.4	3.0	5.0	4.8	4.0	4.4
EU-15	1.0	0.6	1.1	0.7	1.7	2.3	2.1	
EU-25 ^{1/}	1.1		1.2	1.0	1.8	2.4	2.1	2.3*
กลุ่มยูโร	0.8	0.4	0.7	0.5	1.4	2.1	1.8	1.9
เยอรมนี	0.1	-0.3	0.2	-0.1	1.5	1.9	1.3	1.6
ญี่ปุ่น	-0.4	1.9	3.1	2.4	5.9	4.2	3.9	4.4
ฮ่องกง	2.3	4.0	4.9	3.3	7.0	12.1	7.2	7.7
สิงคโปร์	2.2	1.7	4.9	1.1	7.5	12.5	7.5	8.8
เกาหลีใต้	7.0	2.4	3.9	3.1	5.3	5.5	4.6	4.6
ไต้หวัน	3.6	4.0	5.7	3.3	6.7	7.9	5.3	5.7
อินโดนีเซีย	4.3	3.7	4.1	4.5	5.1	4.5	5.0	4.8
ฟิลิปปินส์	4.4	4.8	5.0	4.5	6.5	6.6	6.3	6.1
มาเลเซีย	4.1	5.2	6.6	5.2	7.8	8.8	6.8	7.1
ไทย	5.4	6.6	7.8	6.8	6.7	6.4	6.0	6.2
จีน	8.0	9.6	9.9	9.1	9.8	9.6	9.1	9.3

หมายเหตุ : หน่วยงานภาครัฐ และค่าเฉลี่ยหลายแหล่ง , 1/ เริ่ม 1 พ.ค. 47

1.1 เศรษฐกิจโลกในไตรมาสสาม ปี 2547

เศรษฐกิจโลกชะลอตัวในไตรมาสที่สาม ปี 2547 จากการชะลอตัวของทุกเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป จีนและประเทศในเอเชียตะวันออก การส่งออกของประเทศญี่ปุ่นและสหภาพยุโรปชะลออย่างชัดเจนจากกำลังซื้อที่ลดลงเนื่องจากการปรับเพิ่มของราคาพลังงานประกอบกับการอ่อนค่าอย่างต่อเนื่องของเงินดอลลาร์ สรอ. เทียบกับเงินเยนและยูโร อย่างไรก็ตาม การส่งออกของภูมิภาคเอเชียยังคงขยายตัวได้ในอัตราสูงซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่การค้าภายในภูมิภาคและความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องมือสื่อสารที่ยังขยายตัวในระดับสูง

เศรษฐกิจสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 4.0 ในไตรมาสที่สามต่ำกว่าร้อยละ 4.8 ในไตรมาสที่สอง แม้ว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เปรียบเทียบกับไตรมาสต่อไตรมาส เศรษฐกิจสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 3.9 ต่อปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.3 ต่อปี ในไตรมาสที่สองที่ผ่านมาแต่ทั้งนี้เนื่องจากเป็นช่วงรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีและการใช้จ่ายเพื่อทดแทนความเสีย

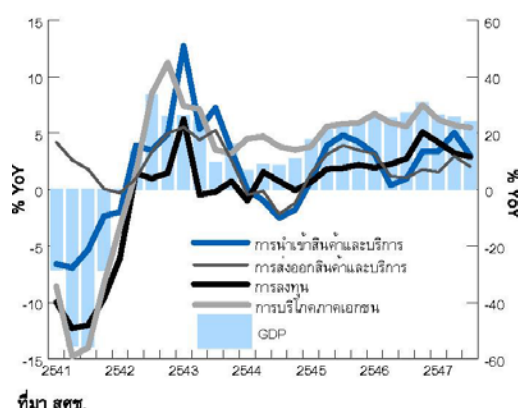
หายที่เกิดจากพายุเฮอริเคน ภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอลง ราคาน้ำมันที่ยังอยู่ในระดับสูงและอัตราดอกเบี้ยขาขึ้นส่งผลต่อการลงทุนภาคเอกชน โดยเฉพาะการก่อสร้างที่อยู่อาศัยและอาคารสำนักงานและสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ที่ชะลอลงชัดเจน ส่วนการลงทุนในเครื่องมือ อุปกรณ์และซอฟต์แวร์ยังขยายตัวได้ในเกณฑ์ดี การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวได้ดีตามการเพิ่มขึ้นในหมวดยานยนต์และอุปกรณ์ แม้ว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ เริ่มชะลอตัวแต่ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและขาดดุลงบประมาณยังรุนแรงขึ้นโดยสหรัฐฯ ขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นในหลายตลาดหลักได้แก่ แคนาดา จีนและญี่ปุ่น **เศรษฐกิจญี่ปุ่น** ชะลอตัวต่อเนื่องนับแต่ต้นปี 2547 โดยขยายตัวร้อยละ 3.9 ในไตรมาสที่สาม ลดลงจากการขยายตัวร้อยละ 4.2 ในไตรมาสที่สอง การลงทุนภาคเอกชนชะลอลงทั้งการลงทุนในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยและไม่ใช่อสังหาริมทรัพย์ การลงทุนภาครัฐลดลงมากเช่นกัน การส่งออกสินค้าและบริการขาดดุลสุทธิเป็นครั้งแรกในรอบแปดไตรมาสเนื่องจากการส่งออกที่ชะลอตัวมากในขณะที่การนำเข้ายังเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามสถานการณ์ด้านการจ้างงานและค่าจ้างแรงงานที่ดีขึ้นส่งผลดีต่อการบริโภคภาคเอกชน **เศรษฐกิจกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป (EU-15)** ในไตรมาสที่สามค่อนข้างทรงตัว โดยมี การขยายตัวร้อยละ 2.1 เทียบกับร้อยละ 2.3 ในไตรมาสสองปีนี้ เศรษฐกิจเยอรมนี ฝรั่งเศสและสหราชอาณาจักรชะลอลงชัดเจน อัตราการว่างงานยังอยู่ในระดับสูง สินค้าคงคลังเพิ่มขึ้น ขณะที่ค่าเงินยูโรที่แข็งค่าขึ้นเทียบกับเงินดอลลาร์ทำให้การส่งออกของสหภาพยุโรปชะลอลงชัดเจน แต่ในขณะเดียวกันก็ช่วยลดแรงกดดันต่อเงินเฟ้อซึ่งทำให้อัตราดอกเบี้ยยุโรปคงอัตราดอกเบี้ยไว้ที่ระดับร้อยละ 2.0 ต่อปี **เศรษฐกิจจีน** เริ่มส่งสัญญาณชะลอตัวที่ชัดเจนขึ้นในไตรมาสที่สามโดยขยายตัวร้อยละ 9.1 ชะลอลงจากร้อยละ 9.8 และร้อยละ 9.6 ในไตรมาสแรกและไตรมาสที่สองตามลำดับ โดยที่ชะลอลงชัดเจนของการลงทุนในสาขาการผลิตที่รัฐบาลจีนมีเป้าหมายที่จะชะลอความร้อนแรงประกอบด้วย การก่อสร้างในท้องถิ่นและอุตสาหกรรมเหล็กและโลหะพื้นฐาน สำหรับการใช้จ่ายภาคเอกชนและการลงทุนในเครื่องจักรอุปกรณ์ยังขยายตัวได้ดี การค้าระหว่างประเทศเกินดุลมากขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลจีนได้ดำเนินมาตรการอื่นเพื่อที่จะลดความร้อนแรงของเศรษฐกิจและลดแรงกดดันต่อระดับราคา โดยที่ธนาคารกลางประเทศจีนปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงทางการเป็นครั้งแรกในรอบเก้าปี **เศรษฐกิจเอเชียไม่รวมญี่ปุ่น** เศรษฐกิจชะลอลงชัดเจนในหลายประเทศหลัก

แต่นับว่ายังเป็นการขยายตัวในระดับค่อนข้างสูง อาทิ เกาหลีใต้ ไต้หวัน ฮองกง สิงคโปร์และมาเลเซีย โดยขยายตัวในอัตราร้อยละ 4.6 5.3 7.2 7.5 และ 6.8 ตามลำดับ สำหรับสิงคโปร์และฮองกงที่เศรษฐกิจชะลอลงมากจากไตรมาสที่ผ่านมานั้น เพราะอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในไตรมาสสองที่ผ่านมาสูงมากผิดปกติเนื่องจากการระบาดของโรคซาร์สทำให้

ฐานเศรษฐกิจไตรมาสสองปี 2546 ค่อนข้างต่ำ การขยายตัวของเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ ได้รับแรงกระตุ้นหลักจากการส่งออกที่ขยายตัวในระดับสูงทุกประเทศสำหรับอุปสงค์ภายในประเทศยังคงขยายตัวได้ดีทั้งการใช้จ่ายและการลงทุนภาคเอกชน

1.2 เศรษฐกิจไทยในไตรมาสสามปี 2547:

เศรษฐกิจไทยไตรมาสสาม ปี 2547:
เศรษฐกิจชะลอตัวแต่แรงกระตุ้นจากอุปสงค์ภายในประเทศ
ยังเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก

เศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สาม: ในไตรมาสที่สามเศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 6.0 ชะลอตัวลงจากการขยายตัวร้อยละ 6.6 ในครึ่งแรกของปี แต่เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่สองที่ผ่านมาเศรษฐกิจขยายตัวจากไตรมาสที่สองร้อยละ 1.5 หรือร้อยละ 6.3 ต่อปี สูงกว่าการขยายตัวร้อยละ 3.1 ในไตรมาสแรกและไตรมาสที่สองอย่างชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาหระยะสั้นซึ่งประกอบด้วย ปัญหาการระบาดของไข้หวัดนกและปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้คลี่คลายมากขึ้น ในไตรมาสที่สามนี้อุปสงค์ภายในประเทศชะลอตัวลงค่อนข้างชัดเจน การสะสมสต็อกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่ปริมาณการขายหรือยอดขายขั้นสุดท้าย (final sale) ค่อนข้างทรงตัวเมื่อเทียบกับการขยายตัวในช่วงครึ่งแรกของปี โดยยอดขายในไตรมาสที่สามนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 แต่ชะลอลงมากเมื่อเทียบกับยอดขายที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7 ในปี 2546

ด้านอุปสงค์:

อุปสงค์ภายในประเทศชะลอตัวลงทั้งการใช้จ่ายและการลงทุน

การใช้จ่ายครัวเรือน ในไตรมาสที่สาม ขยายตัวร้อยละ 5.5 ชะลอลงจากร้อยละ 6.2 และ 5.7 ในไตรมาสแรกและไตรมาสที่สอง ตามลำดับ ซึ่งเป็นผลจากการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าคงทนประเภทยานยนต์ที่ชะลอลงเป็นสำคัญ ส่วนหนึ่งเนื่องจากราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคาสินค้าปรับตัวสูงขึ้น กอปรกับสถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ และปัญหาการแพร่ระบาดของไข้หวัดนกในสัตว์ปีกรอบใหม่ที่มีผลให้ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม นับว่าการขยายตัวยังอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากยังมีปัจจัยสนับสนุนด้านรายได้ที่ยังเพิ่มขึ้นตามภาวะการจ้างงานรายได้จากภาคเกษตรที่ยังเพิ่มขึ้น และการปรับเงินเดือนภาครัฐรวมทั้งการปรับค่าจ้างภาคเอกชน

การลงทุนรวม ขยายตัวร้อยละ 11.5 ชะลอลงจากร้อยละ 12.9 ในไตรมาสที่สองเล็กน้อยโดยการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 14.6 ชะลอลงจากไตรมาสที่สอง ทั้งการลงทุนในเครื่องจักรอุปกรณ์และการลงทุนก่อสร้าง ส่วนการลงทุนภาครัฐขยายตัวร้อยละ 5.9

การค้าระหว่างประเทศ มูลค่าการส่งออกในรูปเงินดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสที่สามเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.4 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่แล้ว เนื่องจากเศรษฐกิจประเทศจีน ญี่ปุ่น ขยายตัว และเศรษฐกิจอาเซียนขยายตัวดีกว่าที่คาดไว้ ส่งผลให้การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมมีมูลค่าและปริมาณเพิ่มขึ้น ขณะที่การส่งออกสินค้าเกษตรกรรมและประมงมีมูลค่าและปริมาณลดลงเนื่องจากปัญหาการส่งออกไก่และกุ้ง สินค้าส่งออกที่มีการขยายตัวสูงในไตรมาสที่สาม ได้แก่ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าโลหะพื้นฐาน และรถยนต์ มูลค่าการนำเข้าในไตรมาสที่สาม เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.5 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีที่แล้ว เป็นการเพิ่มขึ้นของมูลค่านำเข้าน้ำมันดิบและน้ำมันเชื้อเพลิง สินค้าวัตถุดิบและกึ่งวัตถุดิบประเภทสิ่งทอ กระดาษ และเคมีภัณฑ์ และสินค้าทุนประเภทคอมพิวเตอร์ เหล็ก ปูน และวัสดุก่อสร้าง

ดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัด

ดุลการค้าเกินดุลลดลงเป็น 241 ล้านดอลลาร์ สรอ. เมื่อเทียบกับการเกินดุล 902 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสเดียวกันปีที่แล้วเนื่องจากมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเร็วกว่าการส่งออก แต่ดุลบริการ ดุลบริการและเงินโอนสุทธิเกินดุลสูงถึง 1,231 ล้านดอลลาร์ สรอ. จากการที่รายรับสุทธิจากการท่องเที่ยวและการขนส่งผู้โดยสารระหว่างประเทศเกินดุลสูง ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลจำนวน 1,472 ล้านดอลลาร์ สรอ. แต่ลดลงจาก 1,810 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในช่วงเดียวกันปีที่แล้วเนื่องจากการเกินดุลการค้าที่ลดลง

ด้านการผลิต:

สาขาอุตสาหกรรมยังขยายตัวได้ดีแต่ภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่อง

ในด้านการผลิต สาขาเกษตรหดตัวลงร้อยละ 2.7 ซึ่งเป็นการหดตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่สาม เนื่องจากหมวดปศุสัตว์ที่ยังคงประสบปัญหาการระบาดของโรคไข้หวัดนกและสาขา

ประมงที่ผลผลิตลดลงตามการผลิตกุ้งส่งออก สาขาอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 7.9 ไกลเคียงกับไตรมาสที่สองที่ผ่านมา เนื่องจากหมวดอาหารหดตัวน้อยลง ขณะที่หมวดอื่นๆ ยังขยายตัวได้ดี สำหรับหมวดยานยนต์ รถยนต์เพื่อการพาณิชย์ มีการผลิตลดลง ส่วนรถยนต์นั่งส่วนบุคคลชะลอตัว สาขาอื่นๆ ส่วนใหญ่ขยายตัวได้ดี ได้แก่ สาขาการเงิน สาขาก่อสร้าง โทรคมนาคมและขนส่ง และสาขาบริการการท่องเที่ยว

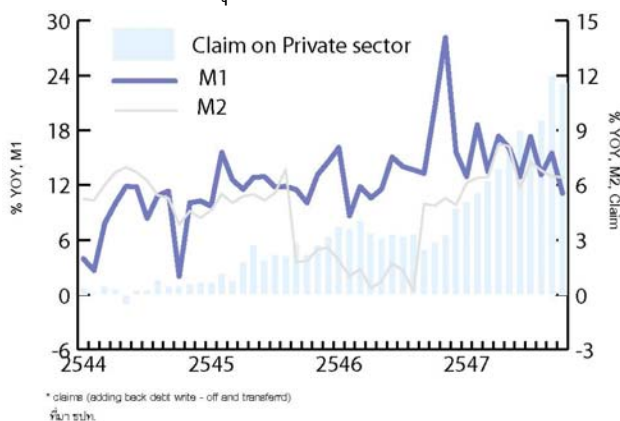
สถานการณ์ด้านการจ้างงานทำในไตรมาสที่สาม ปี 2547 ดีขึ้น จำนวนผู้จ้างงานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว โดยผู้จ้างงานทำสาขานอกภาคเกษตรเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาการขนส่ง ก่อสร้าง และการค้า และสาขาการธนาคาร การจ้างงานเพิ่มขึ้นมาก อย่างไรก็ตาม การจ้างงานในภาคเกษตรลดลงต่อเนื่องในเกือบทุกภูมิภาคยกเว้นภาคใต้ โดยรวมทั้งประเทศมีผู้ว่างงานจำนวน 0.546 ล้านคน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 1.49 ของกำลังแรงงานรวม ลดลงเมื่อเทียบกับร้อยละ 1.54 ในระยะเดียวกันกับปี 2546

อัตราเงินเฟ้อ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเท่ากับร้อยละ 3.3 สูงกว่าอัตราร้อยละ 1.9 และ 2.6 ในไตรมาสแรกและไตรมาสที่สอง เนื่องจากราคาสินค้าในหมวดอาหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 ตามราคาผัก ผลไม้ และไข่และผลิตภัณฑ์จากนม ราคาสินค้าในหมวดที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่มเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 ตามราคาสินค้าหมวดพลังงาน หมวดยานพาหนะขนส่งและสื่อสาร และหมวดเคสสถาน โดยราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 12.9 จากการปรับเพิ่มเพดานราคาขายปลีกน้ำมันเบนซิน 91 และ 95 ตามต้นทุนราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานในไตรมาสที่สามเท่ากับร้อยละ 0.6 สูงกว่าร้อยละ 0.4 ในไตรมาสดังกล่าว และโดยเฉลี่ย 9 เดือนแรกของปี 2547 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเท่ากับร้อยละ 2.6 และอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเท่ากับร้อยละ 0.6

สำหรับดัชนีราคาผู้ผลิตนั้น ในไตรมาสที่สามของปี 2547 เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.2 เนื่องจากราคาสินค้าในหมวดผลิตภัณฑ์เหมืองแร่ / เชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นตามต้นทุนของราคาน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ และก๊าซธรรมชาติเหลว เป็นสำคัญ นอกจากนี้ดัชนีราคาผู้ผลิตในขั้นตอนการผลิตสินค้ากึ่งวัตถุดิบเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.4 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นที่เร็วกว่าราคาในขั้นตอนการ

ผลิตสินค้าวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.1 และ 4.6

ภาคการเงิน สินเชื่อขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยอดคงค้างสินเชื่อภาคเอกชนที่ไม่รวมสินเชื่อของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหลังการควบกิจการกับธนาคารทหารไทยและธนาคารดีบีเอส ณ สิ้นไตรมาสที่สาม เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 จากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ไกลเคียงกับร้อยละ 6.9 เมื่อสิ้นไตรมาสที่สอง การขยายตัวของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในอัตราสูงกว่าการขยายตัวของเงินฝาก ทำให้สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 96.4 เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากร้อยละ 94.1 ในไตรมาสที่สอง นอกจากนี้ สัดส่วน NPLs ลดลงเล็กน้อยจากไตรมาสที่สอง คิดเป็นร้อยละ 11.4 ของสินเชื่อรวม และคาดว่าจะมาตรการของ ธปท. ในการเปลี่ยนเกณฑ์การกันสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ จะทำให้ NPLs ในไตรมาสสุดท้ายลดลง

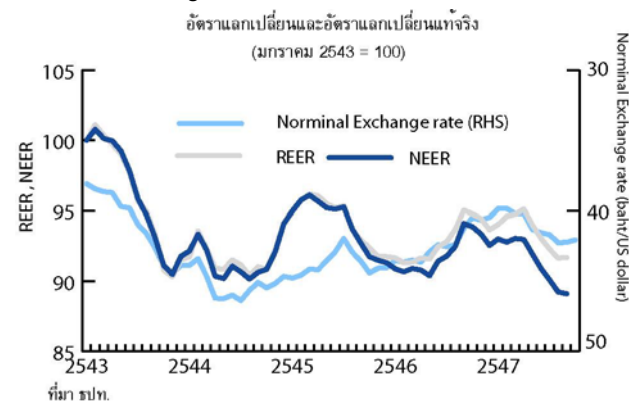

อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน อัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารปรับตัวสูงขึ้นตามการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรในตลาดซื้อคืน 14 วัน ของคณะกรรมการนโยบายการเงิน ธปท. ในเดือนสิงหาคม จากระดับ 1.25 ต่อปี เป็นร้อยละ 1.5 ต่อปี อย่างไรก็ตามอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ให้ยืมของธนาคารพาณิชย์ยังอยู่ในระดับเดียวกับไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากสภาพคล่องส่วนเกินยังคงอยู่ในระดับสูง

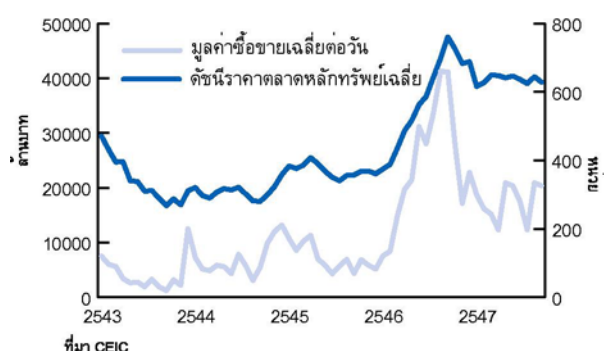
อัตราแลกเปลี่ยน ในไตรมาสที่สามอ่อนค่าลงโดยเฉพาะในเดือนสิงหาคม เนื่องจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้นและการขายหลักทรัพย์สุทธิของนักลงทุนจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม อัตราแลกเปลี่ยนเริ่มปรับแข็งค่าขึ้นตั้งแต่เดือนกันยายนเป็นต้นมา เนื่องจากค่าเงินดอลลาร์อ่อนค่าลงต่อเนื่อง โดยในไตรมาส

สามนี้อัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวอยู่ในช่วง 40.65-41.64 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. และมีค่าเฉลี่ยทั้งไตรมาสเท่ากับ 41.25 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. โดยที่ดัชนีค่าเงินที่ได้คำนึงถึงความเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนเทียบกับประเทศคู่ค้าและคู่แข่งอื่นๆ แล้ว อ่อนค่าลงมากกว่าอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็น

Nominal exchange rate

ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ (Nominal Exchange Rate) ทรงตัว ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ ณ สิ้นไตรมาสที่สามเท่ากับ 644.6 ไกลเคียงกับระดับ 646.6 ณ สิ้นไตรมาสที่สองของปี 2547 มูลค่าการซื้อขายต่อวันยังคงลดลงต่อเนื่องจากเฉลี่ย 28,382 และ 19,070 ล้านบาทต่อวันในไตรมาสแรกและไตรมาสที่สองตามลำดับ เหลือเพียง 16,274 ล้านบาทต่อวันในไตรมาสที่สาม ปัจจัยที่ทำให้ภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ค่อนข้างผันผวนยังคงเป็นปัจจัยเดิม ได้แก่ ความไม่สงบในภาคใต้ ความผันผวนของราคาน้ำมันดิบโลกและการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก จากข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 3 ธันวาคม 2547 ดัชนีตลาดหลักทรัพย์เท่ากับ 663.84 โดยมีมูลค่าการซื้อขายเท่ากับ 21,042.7 ล้านบาท

ฐานะการคลัง ฐานะการคลังรัฐบาลปรับตัวดีขึ้น โดยในไตรมาสที่สี่ของปีงบประมาณ 2547 (ก.ค.-ก.ย.) รัฐบาลมีรายได้ 294.5 พันล้านบาท และมีรายจ่ายรวม 304.5 พันล้านบาท ทำ

ให้ดุลเงินงบประมาณขาดดุล 10,021 ล้านบาท เมื่อรวมกับดุลนอกงบประมาณที่เกินดุล 21,516 ล้านบาททำให้รัฐบาลมีดุลเงินสดก่อนการกู้เงิน 11,495 ล้านบาท

สำหรับฐานะการคลัง ณ สิ้นปีงบประมาณ 2547 รัฐบาลขาดดุลงบประมาณ 14,185 ล้านบาทและขาดดุลนอกงบประมาณเป็นเงิน 55,470 ล้านบาท ทำให้รัฐบาลขาดดุลเงินสดก่อนการกู้รวม 69,655 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม รัฐบาลมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลโดยการออกตั๋วเงินคลังและพันธบัตรจำนวน 90,000 ล้านบาท ทำให้ดุลเงินสดหลังการกู้เงินเกินดุล 20,344.8 ล้านบาทส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2547 มีจำนวน 151.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเมื่อต้นปีงบประมาณ 20.3 พันล้านบาท

หนี้สาธารณะ ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2547 หนี้สาธารณะคงค้างมีจำนวน 2.98 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.2 ของ GDP เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 45.4 ณ สิ้นไตรมาสที่สอง ปี 2547 เนื่องจากรัฐบาลมีการกู้โดยตรงมากขึ้นโดยเป็นการกู้ภายในประเทศเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณและการออกพันธบัตรเพื่อชดเชยความเสียหายของกองทุนฟื้นฟู สำหรับหนี้ต่างประเทศในรูปเงินดอลลาร์ สรอ. ลดลงจาก 8,033 ล้านดอลลาร์ สรอ. เหลือ 7,961 ล้านดอลลาร์ สรอ. แต่ผลของอัตราแลกเปลี่ยนที่อ่อนค่าลงทำให้หนี้ต่างประเทศในรูปเงินบาทเพิ่มขึ้นจาก 328,452 ล้านบาท เป็น 331,191 ล้านบาท

ทุนสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2547 มีมูลค่า 46.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ คิดเป็น 3.7 เท่าของหนี้ต่างประเทศระยะสั้น

2. เงื่อนไขและปัจจัยทางเศรษฐกิจปี 2548

2.1 ในปี 2548 เศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่องจากครึ่งหลังของปี 2547

1. ในปี 2547 เศรษฐกิจโลกขยายตัวมากในครึ่งแรกของปี แต่เริ่มชะลอตัวตั้งแต่ไตรมาสที่สามทั้งเศรษฐกิจสหรัฐ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น จีน และประเทศเอเชียอื่น ๆ เนื่องจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น และการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยรวมทั้งการใช้นโยบายการคลังที่เข้มงวดมากขึ้นเพื่อลดแรงกดดันด้านราคาและรักษาการขยายตัวของเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตามโดยเฉลี่ยใน 3 ไตรมาสแรกนับว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกยังอยู่ในระดับสูง สำหรับในไตรมาสสุดท้ายของปีเศรษฐกิจมีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่องในทุกกลุ่มเศรษฐกิจหลัก แต่เป็นการชะลอตัวที่ไม่รุนแรง ดังนั้นโดยรวมตลอดปีเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มขยายตัวในระดับที่น่าพอใจประมาณร้อยละ 4.6 สูงกว่าร้อยละ 3.9 ในปี 2546 โดยเฉพาะเศรษฐกิจสหรัฐ ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป มาเลเซีย สิงคโปร์และฮ่องกง ที่ขยายตัวได้ดีกว่าในปี 2546 อย่างชัดเจน จากผลการดำเนินนโยบายดอกเบี้ยต่ำตั้งแต่ปี 2545 ที่กระตุ้นให้การใช้จ่ายภาคเอกชนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง รวมทั้งการลงทุนภาคเอกชนที่ขยายตัวต่อเนื่องจากพื้น

ฐานความเชื่อมั่นทางธุรกิจที่ดีขึ้น ดอกเบี้ยต่ำ การฟื้นตัวของวัฏจักรอิเล็กทรอนิกส์ในสหรัฐฯ และการขยายการลงทุนในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อตอบสนองความต้องการด้านที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้น

สำหรับประเทศในกลุ่มเอเชียนั้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้รับแรงกระตุ้นทั้งจากการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของอุปสงค์ภายในประเทศ และการส่งออกที่เพิ่มขึ้นมากทั้งการส่งออกภายในภูมิภาคเองและการส่งออกไปยังประเทศจีน ญี่ปุ่น และสหรัฐฯ โดยในปี 2547 คาดว่าปริมาณการค้าโลกที่นับรวมทั้งสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 และกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทำให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามประสิทธิภาพแรงงานที่เพิ่มขึ้น การลงทุนด้านเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น และการปรับตัวของภาคธุรกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและการบริหารจัดการ ทำให้อัตราการว่างงานทั้งในประเทศสหรัฐฯ ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป ยังอยู่ในระดับสูง

ในปี 2547 อัตราเงินเฟ้อของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมสำคัญและประเทศที่พัฒนาแล้วเท่ากับร้อยละ 2.1 สูงขึ้นจากร้อยละ 1.8 ในปี 2546 เล็กน้อยแม้ว่าราคาน้ำมันและราคาสินค้าประเภทเหล็ก ทองแดง และโลหะพื้นฐาน ซึ่งเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตที่สำคัญจะเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 35 และ 17 ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อที่ยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าเป็นห่วงนั้นเนื่องจากเหตุผลที่สำคัญ 2 ประการคือ (1) ยังมีกำลังการผลิตส่วนเกินในภาคอุตสาหกรรมโดยรวมของโลก ทำให้มีการแข่งขันสูงรวมทั้งการแข่งขันของสินค้าที่ผลิตในประเทศจีนที่มีต้นทุนแรงงานต่ำ อย่างไรก็ตาม กำลังการผลิตส่วนเกินมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง (2) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในหลายประเทศช่วยลดแรงกดดันต่อภาวะเงินเฟ้อ ดังนั้นจะเห็นว่าการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ย หลายประเทศสามารถดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปได้

แต่อย่างไรก็ตามประเทศต่าง ๆ เริ่มเผชิญกับแรงกดดันต่ออัตราเงินเฟ้อที่เริ่มมีมากขึ้นตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังของปี และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เช่น ในสหรัฐฯ อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 2.8 ในไตรมาสที่สามจากเฉลี่ยร้อยละ 2.3 ในครึ่งปีแรก และคาดว่าอัตราเงินเฟ้อจะเพิ่ม

ขึ้นเป็นร้อยละ 3.4 ในไตรมาสสุดท้าย ทำให้ทั้งปีอัตราเงินเฟ้อของสหรัฐฯ เท่ากับร้อยละ 2.7

2. **แนวโน้มเศรษฐกิจโลกในปี 2548** ใน ปี 2548 เศรษฐกิจโลกจะอยู่ในภาวะที่อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ราคาน้ำมันทรงตัวอยู่ในระดับสูง และดำเนินนโยบายการคลังที่สมดุลมากขึ้น จึงคาดว่าเศรษฐกิจโลกจะมีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่องจากปลายปี 2547 โดยจะขยายตัวในอัตราร้อยละ 3.8 จากการชะลอตัวของกลุ่มเศรษฐกิจหลัก ๆ ทั้งสหรัฐฯ ญี่ปุ่น จีน และอาเซียน ที่จะชะลอตัวลงชัดเจนมากขึ้นต่อเนื่องจากครึ่งหลังของปี 2547 สำหรับสหภาพยุโรปนั้นยังเป็นที่คาดกันว่าจะสามารถขยายตัวในอัตราที่ใกล้เคียงกับในปี 2547 เนื่องจากการขยายตัวด้านการลงทุนเกิดขึ้นช้ากว่าในสหรัฐฯ ญี่ปุ่น และเอเชีย จึงยังจะมีพลวัตรของการขยายตัวต่อไปในปี 2548 เศรษฐกิจของกลุ่มประเทศหลัก และเงินที่ขยายตัวช้าลงจะเป็นข้อจำกัดที่ทำให้การส่งออกของประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะกลุ่มประเทศในเอเชียไม่สามารถขยายตัวได้มากเช่นในปี 2546-2547 ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจขยายตัวสูงสุด

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยพื้นฐานของกลุ่มประเทศในเอเชียในปัจจุบันนับว่าอยู่ในเกณฑ์ดีเนื่องจากประเทศต่าง ๆ มีการปรับโครงสร้างมากขึ้นทั้งในภาคการเงินและภาคการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งการพัฒนาแรงงานอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่การดำเนินมาตรการทางการเงินและการคลังเพื่อลดความร้อนแรงทางเศรษฐกิจนั้นดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไป และการเลือกดำเนินมาตรการที่ตรงประเด็นปัญหามากขึ้น เช่น ในกรณีของประเทศไทย การดำเนินมาตรการด้านสินเชื่อเฉพาะสาขาได้ทำให้การลงทุนในภาคการก่อสร้าง อุตสาหกรรมเหล็กและโลหะพื้นฐานลดความร้อนแรงลง เป็นต้น พื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดีและการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ รวมทั้งการส่งเสริมการค้าภายในภูมิภาค จะเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้เศรษฐกิจของกลุ่มประเทศในเอเชียขยายตัวได้ในเกณฑ์ดีและเป็นการขยายตัวในระดับใกล้เคียงกับศักยภาพในการผลิต

คาดว่าในปี 2548 ประเทศกำลังพัฒนาจะมีรายได้และกำลังซื้อเพิ่มขึ้นแม้ราคาสินค้าจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอก็ตาม ความต้องการสินค้าโดยเฉพาะในกลุ่ม เหล็กกล้า แร่

เหล็ก และอะลูมิเนียม จะทำให้ราคาเพิ่มขึ้น กลุ่มสินค้าเกษตร ซึ่งผลผลิตโดยทั่วไปมีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้นไม่มาก ในขณะที่หลายประเทศที่ประสบภาวะแห้งแล้งมีผลผลิตลดลงแต่ความต้องการยังเพิ่มขึ้น จึงคาดว่าราคาจะยังเพิ่มขึ้นในปี 2548 เช่นกัน

ดังนั้นโดยภาพรวมสถาบันต่าง ๆ คาดการณ์ว่าการชะลอตัวของเศรษฐกิจในปี 2548 จะไม่รุนแรง และมีแนวโน้มขยายตัวประมาณร้อยละ 3.8 อัตราเงินเฟ้อของประเทศที่พัฒนาแล้วอยู่ในระดับประมาณร้อยละ 2.1 และของประเทศอื่น ๆ อยู่ในระดับประมาณร้อยละ 5.5 ปริมาณการค้าโลกเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 8.0 อัตราดอกเบี้ย Fed funds เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.25 ภายในสิ้นปี 2548 ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยทางการของกลุ่มยูโร ญี่ปุ่น และสหราชอาณาจักร ทรงตัวอยู่ที่ระดับร้อยละ 2.0 0 และ 4.75 ตามลำดับ

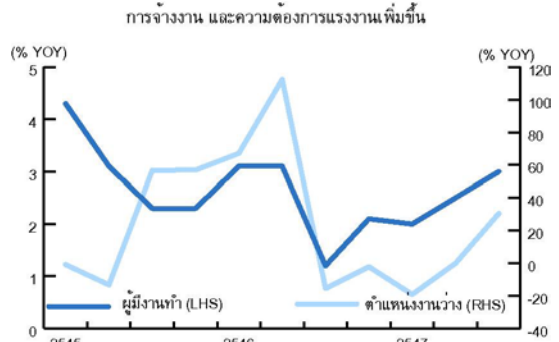
2.2 ปัจจัยสนับสนุนเศรษฐกิจไทยในปี 2548

ปัจจัยสนับสนุนเศรษฐกิจในปี 2548 หลายประการเป็นปัจจัยต่อเนื่องจากปี 2547 แต่เริ่มอ่อนตัวลงและสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจได้น้อยกว่าในปี 2547 ประกอบด้วย

- (1) เศรษฐกิจโลกยังขยายตัวต่อเนื่องแม้จะอัตราการขยายตัวจะต่ำกว่าในปี 2546-2547 แต่นับว่ายังเป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการขยายตัวของ การส่งออกจะเริ่มช้าลง
- (2) ปัจจัยที่ยังสนับสนุนให้มีการใช้จ่ายของครัวเรือนเพิ่มขึ้น ประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ยที่นับว่ายังอยู่ในระดับต่ำโดยเปรียบเทียบกับราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นเร็วว่า¹ แม้จะมีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้นก็ตาม และรายได้ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและเพิ่มขึ้นเร็วกว่าราคาสินค้าที่ปรับเพิ่มขึ้น ทำให้โดยสุทธิแล้วรายได้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้นและประชาชนสามารถใช้ จ่ายเพิ่มขึ้นได้ ปัจจัยที่ทำให้รายได้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้น ประกอบด้วย

¹ อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงยังอยู่ในระดับต่ำ

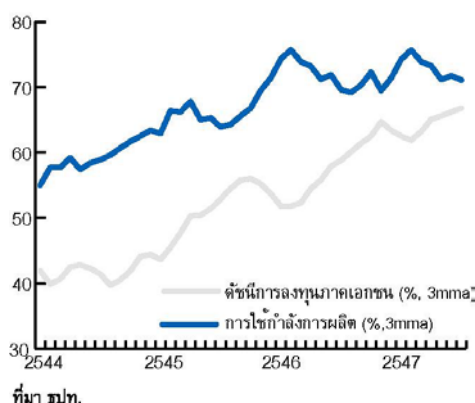
- การจ้างงานเพิ่มขึ้นและการทำงานต่ำระดับลดลง² รวมทั้งมีตำแหน่งงานว่างเพิ่มขึ้นที่จะทำให้เกิดการจ้างงานใหม่เพิ่มขึ้น ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2547 มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.4 และตำแหน่งงานว่างเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.5 ณ สิ้นเดือนกันยายน

- การปรับเพิ่มเงินเดือนภาครัฐในช่วงครึ่งหลังปี 2547 ทำให้ฐานเงินเดือนในปี 2548 โดยเฉลี่ยสูงกว่าในปี 2547. จึงเป็นฐานรายได้ที่สูงขึ้น รวมทั้งการช่วยเหลือค่าครองชีพแก่ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ วงเงิน 3,700 ล้านบาทต่อปีซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2547 ในขณะที่ภาคเอกชนทยอยปรับเพิ่มเงินเดือนและค่าจ้าง ทำให้ค่าจ้างเฉลี่ยเพิ่มขึ้น
- มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนสังคมและช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง ซึ่งเป็นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2547 ได้แก่ การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้พึงประเมินหลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนแล้วจากเดิมยกเว้นในวงเงิน 80,000 บาทแรกให้เพิ่มขึ้นเป็น 100,000 บาทแรก ซึ่งจะทำให้ภาระภาษีลดลงและเพิ่มกำลังซื้อของประชาชนตั้งแต่ปลายปีนี้
- รายจ่ายเพื่อรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งประมาณ 6,000 ล้านบาท ตามกฎหมาย
- (3) บรรยากาศทางการลงทุนยังเอื้ออำนวย ปัจจัยที่ยังสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนในปี 2548 ประกอบด้วย
 - อัตราการใช้กำลังการผลิตยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและอยู่ในระดับสูง ในช่วงสิบเดือนแรกของปี 2547 อัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ยของภาคอุตสาหกรรมเท่า

² จำนวนชั่วโมงทำงานน้อยกว่าสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง

กับร้อยละ 72.2 สูงกว่าระดับร้อยละ 65.5 ในช่วงเดียวกันของปี 2546 และมีสาขาที่อัตราการใช้กำลังการผลิตในระดับที่เกินร้อยละ 80 หลายสาขา อาทิ การผลิตรถมอเตอร์ไซด์ สังกะสี ยางรถยนต์ รถยนต์เพื่อการพาณิชย์ แบตเตอรี่ คอมเพรสเซอร์ แผงวงจรไฟฟ้า และปิโตรเคมี เป็นต้น และเนื่องจากสาขาอุตสาหกรรมการผลิตเหล่านี้เป็นลักษณะกิจกรรมการผลิตที่ต้องมีวงเงินลงทุนค่อนข้างมาก จึงคาดว่าจะเป็ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้น

- อัตราดอกเบี้ยยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับ การปรับเพิ่มราคาสินค้า แม้จะมีการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยก็ตาม จึงทำให้ต้นทุนการกู้ยืมที่แท้จริงยังอยู่ในระดับต่ำ

- ผลประกอบการภาคธุรกิจเอกชนเพิ่มขึ้นตลอดช่วงปี 2547 โดยในช่วง 3 ไตรมาสแรก ผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.5 จากระยะเดียวกันของปีก่อน จึงยังเป็นเงื่อนไขที่จูงใจของภาคเอกชน
- มาตรการด้านภาษีที่จะสร้างแรงจูงใจต่อการลงทุนในปี 2548 เช่น การลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนแล้วไม่เกิน

5 ล้านบาท จากเดิมที่จัดเก็บในอัตราก้าวหน้าของกำไรสุทธิในส่วนหนึ่งล้านบาทแรก อัตราร้อยละ 20 ปรับใหม่เป็นจัดเก็บในอัตราร้อยละ 15 และสำหรับกำไรสุทธิในส่วนที่เหลือให้คงอัตราเดิม โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติที่จะขยายขนาดรายได้ของผู้ประกอบการขนาดย่อมที่ไม่ต้องจดทะเบียนเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม จากเดิมที่กำหนดไว้ไม่เกิน 1.2 ล้านบาท ต่อปี ให้เพิ่มเป็นไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2548

- การลงทุนที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในช่วง 10 เดือนแรกปี 2547 มีจำนวนรายเพิ่มขึ้นร้อยละ 51.5 โดยมีวงเงินลงทุนตามแผนการลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 69.1 โดยที่โครงการเพื่อการส่งออกร้อยละ 80-100 เพิ่มขึ้นมาก และกระจายอยู่ในสาขาอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า เคมี กระดาษ และพลาสติก เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง และกิจกรรมทางด้านการเกษตร นอกจากนี้ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2547 เงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศเริ่มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนจากประเทศญี่ปุ่น และมีวงเงินลงทุนของจำนวนกิจการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 59.6 จากระยะเดียวกันของปีก่อน ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มการลงทุนที่ยังเพิ่มขึ้น
- การใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้น จากโครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงการลงทุนขนาดใหญ่ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติไปเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2547 ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานระยะ 5 ปี วงเงิน 827,978 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะสามารถเริ่มดำเนินโครงการได้บางส่วนในปลายปี 2548 รวมทั้งการใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้นเป็นงบประมาณเพิ่มเติมกลางปีประมาณ 40,000 ล้านบาท

3. ข้อจำกัด/ปัจจัยเสี่ยงทางเศรษฐกิจปี 2548

3.1 ข้อจำกัด/ปัจจัยเสี่ยงจากภายนอก

1. การแก้ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดของสหรัฐ และผลต่อเศรษฐกิจโลกในปี 2548 การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดของสหรัฐ เพิ่มขึ้นต่อเนื่องโดยในไตรมาสที่ 3 การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดคิดเป็นประมาณร้อยละ 5.7 ของ GDP และในปีงบประมาณ 2547 สหรัฐ ขาดดุลงบประมาณเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 3.6 ของ GDP ซึ่งเป็นการขาดดุลที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องเช่นกัน จากปัญหาพื้นฐานดังกล่าวทำให้นักลงทุนเริ่มขาดความมั่นใจในเศรษฐกิจสหรัฐ และเริ่มลดการถือครองสินทรัพย์หรือตราสารทางการเงินในสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. และได้มีการปรับพอร์ตการลงทุนมาถือครองสินทรัพย์ในสกุลเงินยูโรมากขึ้น เงินดอลลาร์สรอ. จึงมีแนวโน้มอ่อนค่าลง ประกอบกับธนาคารกลางของประเทศในเอเชียบางประเทศ อาทิ เกาหลีใต้ และญี่ปุ่นได้เริ่มลดการแทรกแซงค่าเงิน ในขณะที่ประเทศจีนได้ขยายช่วงการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนนอกประมาณร้อยละ 3 จากการที่การประชุมของรัฐมนตรีคลังและผู้ว่าการธนาคารกลาง 20 ประเทศ (กลุ่ม 20) เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน ที่ผ่านมากที่กรุงเบอร์ลิน ได้เรียกร้องให้ประเทศในเอเชียปล่อยค่าเงินให้มีความยืดหยุ่นตามปัจจัยพื้นฐานมากขึ้น เงินดอลลาร์สรอ. จึงอ่อนค่าลงมากเป็นต้นมา และตลาดมีความกังวลมากขึ้นว่าเงินดอลลาร์ สรอ. จะอ่อนค่าลงอย่างรวดเร็วและมีการเก็งกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนกันมากขึ้นจนทำให้อัตราแลกเปลี่ยนมีความผันผวน และค่าเงินดอลลาร์ที่อ่อนลงมาก จะเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศในภูมิภาคเอเชียไปตลาดสหรัฐ และทำให้เกิดการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกที่รุนแรงกว่าที่คาดกันไว้ ประกอบกับราคาน้ำมันที่ยังอยู่ในระดับค่อนข้างสูงอาจจะซ้ำเติมให้ภาวะการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกรุนแรงกว่าแนวโน้มปกติ

อย่างไรก็ตาม ประเมินว่าสหรัฐ จะดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดมากขึ้น และปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยตามลำดับ โดยอัตราดอกเบี้ย Fed funds จะอยู่ในระดับประมาณร้อยละ 3.25 ภายในสิ้นปี 2548 ค่าเงินที่อ่อนลง

และอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นจะทำให้การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดเริ่มลดลง ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยสหรัฐ ที่มีแนวโน้มสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยในเอเชีย และทำให้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ได้ค้ำเงินดอลลาร์ที่จะอ่อนตัวลงแล้วยังสามารถทำให้เกิดความต้องการสินทรัพย์สกุลเงินดอลลาร์ สรอ. ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะจากญี่ปุ่นซึ่งอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศเป็นร้อยละ 0 ดังนั้นแรงกดดันที่ทำให้เงินดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าลงจะไม่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจนทำให้เศรษฐกิจโลกขาดเสถียรภาพ

2. ราคาน้ำมันดิบที่ทรงตัวอยู่ในระดับสูงและยังมีแนวโน้มผันผวนได้ง่าย ยังเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกที่มีผลต่อการส่งออกของไทย ในขณะที่มูลค่าการนำเข้าสินค้าจะเพิ่มขึ้นเร็วจากราคาน้ำมันดิบที่สูงขึ้น แต่ปริมาณการใช้ปรับชะลอลงเพียงช้า ๆ ซึ่งจะทำให้การเกินดุลการค้าลดลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุนจากการที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกยังคงค่อนข้างผันผวน

ราคาน้ำมันที่สูงขึ้นมากในช่วงครึ่งหลังของปี 2547 นั้นนับว่าสูงเกินกว่าปัจจัยพื้นฐานทางด้านอุปสงค์และการผลิตมาก โดยที่ความเคลื่อนไหวของราคาน้ำมันในช่วงที่ผ่านมาแสดงว่ามีปัจจัยเชิงจิตวิทยาและเชิงเทคนิค (การเก็งกำไรราคาน้ำมันโดยกองทุนบริหารความเสี่ยง หรือ Hedge fund) ที่ทำให้อาบน้ำมันสูงกว่าราคาที่ควรจะเป็นตามปัจจัยพื้นฐานด้านความต้องการและปริมาณการผลิตน้ำมันดิบมาก ซึ่งส่วนหนึ่งสะท้อนถึงเงื่อนไขทั้งทางด้านความต้องการและด้านการผลิตที่สำคัญ 3 ประการ คือ (1) กำลังการผลิตส่วนที่เหลืออยู่และสามารถเพิ่มการผลิตได้ภายในระยะเวลาเพียง 1 เดือน มีอยู่ในระดับต่ำ คือ เพียงประมาณวันละ 0.5-1.0 ล้านบาร์เรล ในส่วนนี้คาดกันว่าทำให้เกิดแรงกดดันต่อราคาน้ำมันขึ้นมาประมาณ 5 ดอลลาร์สรอ. ต่อบาร์เรล (Narrow capacity margin) (2) ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ในประเทศอิรัก ที่อาจจะทำให้เกิดผลกระทบต่อการส่งออกน้ำมันได้ ซึ่งในปัจจุบันมีการผลิตในระดับที่เต็มกำลังการผลิต 2.3 ล้านบาร์เรลต่อวัน รวมทั้งความกังวลต่อกระบวนการก่อการร้ายข้ามชาติที่จับตัวประกันยังมีอยู่ และ (3) สต็อกน้ำมันดิบของประเทศกลุ่ม OECD ยังอยู่ในระดับต่ำในขณะที่ความต้องการใช้น้ำมันเพิ่มขึ้นมาก โดย International Energy Agency ประมาณการล่าสุดเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน ที่ผ่านมานี้ว่าความ

ต้องการน้ำมันรวมของโลกในปี 2547 จะเท่ากับ 82.4 ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งเป็นปริมาณความต้องการที่สูงที่สุดในรอบ 24 ปี ในส่วนนี้คาดว่าทำให้ราคาน้ำมันสูงขึ้นจากราคาที่ควรจะเป็นประมาณ 10 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล (inventory balance)

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันราคาน้ำมันดิบเริ่มมีแนวโน้มลดลงและคาดว่าจะอ่อนตัวลงตามลำดับในปี 2548 เนื่องจากในเดือนธันวาคมปี 2547 ปริมาณสำรองน้ำมันดิบในสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วประมาณร้อยละ 3.5 และปริมาณการสำรองน้ำมันดิบของประเทศกลุ่ม OECD โดยรวมจะเริ่มเพิ่มขึ้นจากการที่ Offshore platform ส่วนที่เสียหายไปจากพายุเฮอริเคนอิวานในอ่าวเม็กซิโกที่ทำให้ผลผลิตลดลงประมาณวันละ 5 แสนบาร์เรล นับจากวันที่ 16 กันยายน เป็นต้นมา นั้น ได้กลับสู่ภาวะใกล้เคียงปกติแล้ว โดยในเดือนพฤศจิกายนแพลตฟอร์มนี้ผลิตได้ประมาณร้อยละ 70 ของระดับการผลิตก่อนหน้านี้ที่จะเกิดพายุ และจะกลับมาผลิตได้ในระดับปกติในช่วงไตรมาสแรกปี 2548

รวมทั้งรัฐบาลรัสเซียมีแนวทางในการแก้ปัญหาการติดค้างภาษีของบริษัทยุคอสซึ่งเป็นบริษัทผลิตน้ำมันของรัสเซียที่ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งจะช่วยลดแรงกดดันด้านการผลิตน้ำมันดิบของโลก

นอกจากราคาน้ำมันที่คาดว่าจะมีแนวโน้มอ่อนตัวลงแล้ว ประเมินว่าปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดีในหลายประเทศในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาทำให้เศรษฐกิจโลกมีความอ่อนไหวต่อราคาน้ำมันน้อยลงกว่าในอดีต และผลกระทบจากราคาน้ำมันในปี 2548 จะไม่รุนแรงมากจนทำให้เศรษฐกิจจะชะลอตัวอย่างรุนแรง อาทิ

- การเกินดุลบัญชีเดินสะพัดและสำรองเงินตราต่างประเทศในระดับสูงของหลายประเทศในเอเชีย โดยเฉพาะญี่ปุ่น และจีน
- ประสิทธิภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องที่ช่วยลดแรงกดดันต่ออัตราเงินเฟ้อในหลายประเทศ โดยเฉพาะในสหรัฐฯ รวมทั้งประสิทธิภาพการใช้พลังงานที่ดีขึ้นในหลาย ๆ ประเทศ
- การที่ธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ ดำเนินนโยบายการเงินที่ระมัดระวัง และการเฝ้าระวังความเคลื่อนไหวราคาสินค้าอย่างรอบคอบขึ้นกว่าในอดีตทำให้ประชาชนมีความวิตกกังวลในเรื่องปัญหาเงินเฟ้อน้อย

ลง และคาดว่าภาวะต้นทุนที่สูงขึ้นตั้งแต่ปี 2547 จะค่อย ๆ ถูกทยอยผลักไปสู่ผู้บริโภค เนื่องจากการแข่งขันที่สูง

- ความต้องการพลังงานมีแนวโน้มชะลอลงตามภาวะเศรษฐกิจ สำหรับในปี 2548 International Energy Agency (IEA) คาดว่าความต้องการพลังงานรวมของโลกจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 ชะลอลงจากที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 ในปี 2547 ซึ่งจะลดแรงกดดันต่อราคาน้ำมันดิบได้บ้าง
- นอกจากนี้ประเทศที่มีรายได้จากน้ำมันเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะประเทศในตะวันออกกลางและรัสเซีย มีการใช้จ่ายมากขึ้นเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ จึงช่วยบรรเทาผลกระทบต่อการส่งออกของโลก

3.2 ข้อจำกัด/ปัจจัยเสี่ยงภายในประเทศ

ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจประกอบด้วย การปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยและราคาสินค้าที่ปรับตัวสูงขึ้น ราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นภายหลังการยกเลิกการตรึงราคา และการระบอบต่อเนื่องของใช้วัตถุดิบที่มีผลกระทบต่อการส่งออก รวมทั้งฐานการขยายตัวของเศรษฐกิจในอัตราสูงในช่วงครึ่งแรกของปี 2547 ทำให้อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในปี 2548 มีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอ

(1) ราคาสินค้าและแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น

- ราคาสินค้าและแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นได้เริ่มส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายของครัวเรือนตั้งแต่ต้นปี 2547 โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าคงทนถาวรที่มีความอ่อนไหวต่อราคา รายได้และอัตราดอกเบี้ยมากกว่ากลุ่มสินค้าที่ไม่คงทนถาวรหรือกึ่งคงทนถาวร ประกอบกับความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ลดลง การใช้จ่ายของครัวเรือนสำหรับผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ณ ราคาคงที่ในช่วง 9 เดือนแรกเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.4 ต่ำกว่าการขยายตัวร้อยละ 21.1 ในช่วง 9 เดือนแรกปี 2546 การใช้จ่ายในกลุ่มนี้ที่ชะลอลงชัดเจน คือ หมวดยานยนต์และอุปกรณ์ซึ่งขยายตัวร้อยละ 19.7 เทียบกับร้อยละ 38 ในช่วง 9 เดือนของปี 2546 และเครื่องใช้ทางเศรษฐกิจล่าสุดในเดือนตุลาคม แสดงว่าการใช้จ่ายของภาคเอกชนมีการชะลอตัวต่อเนื่อง
- นอกจากนี้จะเห็นว่าสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลเริ่มชะลอตัวลงตั้งแต่ต้นปี โดย ณ สิ้นเดือน

กันยายน 2547 ยอดคงค้างสินเชื่อประเภทนี้เพิ่มจากระยะเดียวกันของปีที่แล้วประมาณร้อยละ 9.0 ต่ำกว่าการขยายตัวในอัตราร้อยละ 14.3 ณ สิ้นปี 2545 และร้อยละ 30.0 ณ สิ้นปี 2546

● แม้ว่าอัตราดอกเบี้ยโดยเปรียบเทียบจะเพิ่มขึ้นช้ากว่าราคาสินค้า นั่นคืออัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงไม่เพิ่มขึ้น แต่การคาดการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นจะทำให้ประชาชนมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายโดยการกักตุนกันมากขึ้น และทำให้ความต้องการสินค้าทั้งจากตลาดภายในและตลาดต่างประเทศขยายตัวช้าลง และขณะเดียวกันก็จะมีผลกระทบต่อการตัดสินใจในการขยายการลงทุนบ้างโดยเฉพาะภายใต้สถานการณ์ที่ความเชื่อมั่นธุรกิจลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนเมษายน และดัชนีความเชื่อมั่นได้ลดต่ำกว่าระดับ 50 โดยอยู่ที่ระดับเฉลี่ย 47.5 ในไตรมาสที่สามเทียบกับ 50.6 ในไตรมาสแรก และ 49.8 ในไตรมาสที่สอง

อย่างไรก็ตามคาดว่าในปี 2548 การลงทุนภาคเอกชนจะยังขยายตัวได้ในเกณฑ์ดี แม้จะขยายตัวได้อัตราที่ไม่สูงเช่นในปี 2547 เนื่องจากปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ยังดีและต้นทุนการกู้ยืมที่แท้จริงที่ยังอยู่ในระดับต่ำ และอัตราการใช้กำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับก่อนช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ จะเป็นปัจจัยที่จูงใจให้ภาคเอกชนขยายการลงทุนเพื่อรองรับตลาดในระยะปานกลาง รวมทั้งการลงทุนใหม่เพื่อเพิ่มพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(2) ปัญหาการระบาดใช้หวัดนกและผลกระทบต่อการส่งออกไก่แช่แข็ง

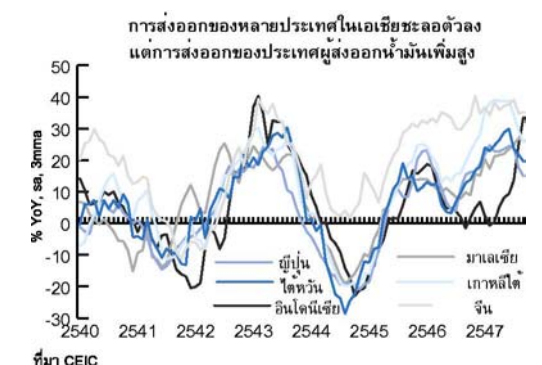
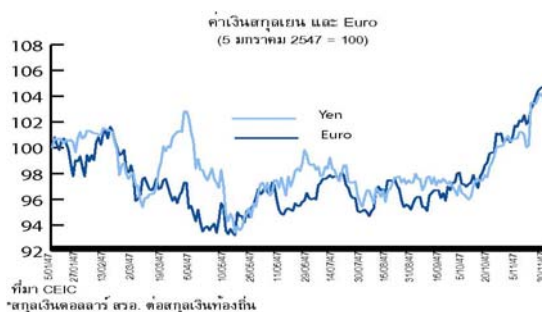
ใน 10 เดือนแรกปี 2547 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกไก่แช่แข็งลดลงถึงร้อยละ 91.2 และ 91.3 จากระยะเดียวกันของปีก่อน จากการที่ยุโรปและญี่ปุ่นยังห้ามการนำเข้าไก่สดแช่เย็นและแช่แข็งจากประเทศไทย และการระบาดยืดเยื้อของใช้หวัดนกในสัตว์ปีกจะทำให้ตลาดนำเข้ายังเข้มงวดในการนำเข้า และการตรวจโรงงานรวมทั้งการป้องกันการระบาดในฟาร์มจะทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น

(3) การยกเลิกการตรึงราคาน้ำมันดีเซลจะทำให้ต้นทุนการผลิตและราคาสินค้าภายในประเทศเพิ่มขึ้น

ในกรณีที่ราคาน้ำมันดิบ (จากแหล่งโอมาน) เฉลี่ยทั้งปีประมาณ 35 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาเรล และรัฐบาลจะทยอยลดการอุดหนุนประมาณไตรมาสที่สองเมื่อหมดช่วงฤดูหนาวในยุโรปและอเมริกาจะทำให้ราคาขายปลีกของน้ำมันดีเซลหมุนเร็วเพิ่มขึ้นเป็นลิตรละประมาณ 18 บาทตามราคาที่เป็นจริง ซึ่งมีผลทำให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 0.7 และมีผลกระทบต่อเนื่องต่อการใช้จ่ายครัวเรือน

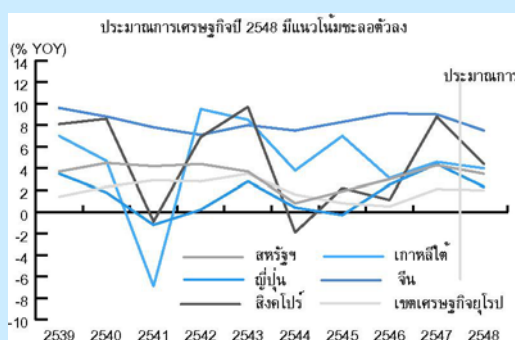
(4) ผลกระทบจากภัยแล้ง เป็นความเสียหายประมาณ 5,000 ล้านบาทในปี 2548

(5) สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนที่แข็งค่าขึ้น คาดว่าจะไม่กระทบต่อการส่งออกจนน่าเป็นห่วง เนื่องจากการปรับตัวในทิศทางที่สอดคล้องกับค่าเงินในภูมิภาคและดัชนีค่าเงินที่แท้จริงไม่ได้แข็งค่าขึ้นมากและในช่วงที่ผ่านมา การส่งออกเพิ่มขึ้นในทิศทางที่สอดคล้องกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค

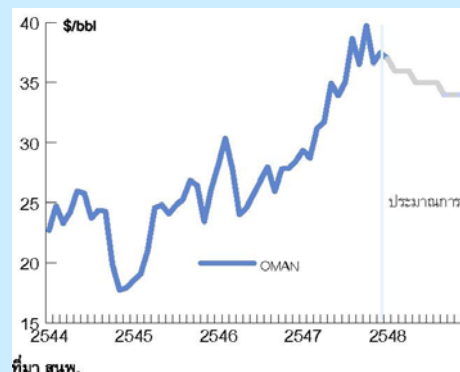

4. สมมติฐานประมาณการปี 2548

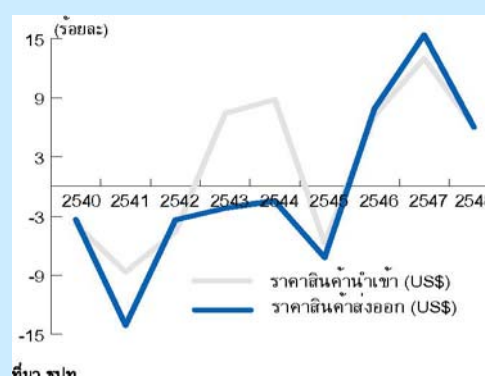
4.1 การขยายตัวของเศรษฐกิจโลก: เศรษฐกิจโลกขยายตัวร้อยละ 4.6 ในปี 2547 ซึ่งเป็นการปรับสูงขึ้นจากข้อสมมุติฐานเดิมร้อยละ 4.4 เนื่องจากการปรับแนวโน้มการขยายตัวเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐ จีน และอาเซียน สูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจใน 3 ไตรมาสแรกที่สูงกว่าที่คาดไว้เดิม และในปี 2548 คาดว่าเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงเป็นร้อยละ 3.8 เนื่องจาก ราคาน้ำมันโดยเฉลี่ยสูงขึ้นและอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น รวมทั้งการใช้นโยบายการคลังที่เข้มงวดขึ้นในหลายประเทศ อาทิ จีน ญี่ปุ่น และอาเซียน

4.2 ราคาน้ำมันดิบ: ราคาน้ำมันดิบ (แหล่งโอมาน) เฉลี่ยเท่ากับ 34.3 ดอลลาร์ต่อบาเรลในปี 2547 และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นเฉลี่ยบาเรลละ 35 ดอลลาร์ต่อดอลลาร์ในปี 2548 โดยคาดว่าราคาจะทรงตัวอยู่ในระดับปัจจุบันในช่วงต้นปี 2548 และมีแนวโน้มปรับตัวลดลงในช่วงครึ่งหลังของปี โดยในปี 2548 ปริมาณการผลิตทั้งก๊าซธรรมชาติเหลวและน้ำมันดิบรวมจะอยู่ในระดับประมาณวันละ 83.0-84.0 ล้านบาเรล ใกล้เคียงกับปริมาณความต้องการใช้ทั้งน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติเหลวที่คาดว่าจะเท่ากับวันละ 83.9 ล้านบาเรล เพิ่มขึ้นจากระดับประมาณวันละ 82.4 ล้านบาเรล ในปี 2547 เล็กน้อย โดยที่กำลังการผลิตของกลุ่มโอเปกที่จะสามารถทำการผลิตเพิ่มเติมได้ทันทีภายในระยะเวลา 1 เดือนมีเหลืออีกเพียงประมาณวันละ 0.5-1.0 ล้านบาเรล ในขณะที่สถานการณ์ในอิรักยังมีความไม่แน่นอนสูง สถานการณ์ด้านการผลิตดังกล่าวจะทำให้ตลาดมีความกังวลและเกิดการเก็งกำไรได้ง่าย

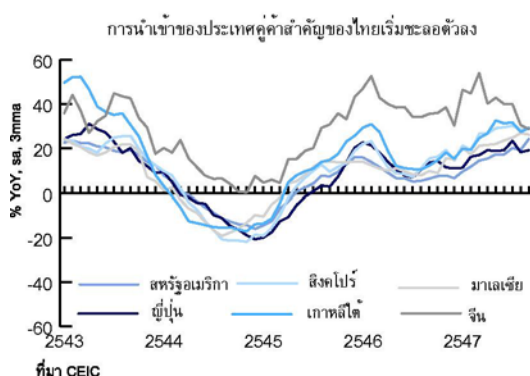
4.3 ราคาส่งออกและนำเข้าสินค้าและบริการของไทย
ราคาสินค้าออกในรูปเงินดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.4 ในปี 2547 โดยที่ราคานำเข้าโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.0 ราคาสินค้าออกที่เพิ่มมากกว่าราคาสินค้านำเข้าทำให้ประเทศไทยได้เปรียบอัตราการการค้า (Term of trade) แต่ในปี 2548 คาดว่าราคาสินค้าจะเพิ่มในอัตราที่ชะลอลงเนื่องจากความต้องการสินค้าจะขยายตัวในอัตราที่น้อยลง โดยในปี 2548 ราคาสินค้าออกและราคาสินค้านำเข้าโดยเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6.0 เท่ากันและความได้เปรียบอัตราการการค้าของไทยหมดไป

5. แนวโน้มเศรษฐกิจปี 2547

ใน 3 ไตรมาสแรกเศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 6.6 โดยที่เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 6.7 6.4 และ 6.0 ในไตรมาสแรก ไตรมาสที่สองและสามตามลำดับ การขยายตัวของเศรษฐกิจที่ชะลอตัวตามลำดับนั้น เป็นผลจากการปรับตัวของการใช้จ่ายครัวเรือนเข้าสู่ระดับที่มีเสถียรภาพมากขึ้น และปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการที่เร่งตัวมากขึ้นกว่าปริมาณการส่งออก และผลกระทบจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ประกอบกับปัญหาการระบาดของไข้หวัดนกและความไม่สงบในภาคใต้ที่ยืดเยื้อ ทำให้ภาคเอกชนบางส่วนมีการชะลอการลงทุนออกไป

ข้อมูลล่าสุดในเดือนตุลาคม 2547 แสดงว่าการใช้จ่ายและการลงทุนในประเทศชะลอตัวต่อเนื่อง แม้ว่าการส่งออกจะยังขยายตัวได้ดี อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มชะลอตัวชัดเจนมากขึ้นในไตรมาสสุดท้ายของปี ซึ่งจะมีผลให้การส่งออกของไทยขยายตัวได้ในอัตราที่ชะลอตัว ประกอบกับผลกระทบที่เกิดจากปัญหาภัยแล้ง ดังนั้นจึงคาดว่าในไตรมาสสุดท้ายเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวได้ในอัตราที่ชะลอตัว และตลอดปี 2547 เศรษฐกิจไทยจะมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราร้อยละ 6.2 อัตราเงินเฟ้อเท่ากับร้อยละ 2.7 และอัตราการว่างงานเฉลี่ยประมาณร้อยละ 2.2 มูลค่าการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นเร็วกว่าการส่งออกซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้นทำให้ดุลการค้าเกินดุลน้อยลงจากปี 2546 โดยคาดว่าจะเกินดุลประมาณ 111,700 ล้านบาท แต่เมื่อรวมกับดุลบริการและบริจาคที่คาดว่าจะเกินดุลในระดับสูง จะทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลประมาณ 295,900 ล้านบาท หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 6.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเบื้องต้น

6. ประเมินการเศรษฐกิจปี 2548

จากพื้นฐานทางเศรษฐกิจในปี 2547 ปัจจัยบวกด้านการจ้างงาน การเพิ่มค่าจ้างเงินเดือน การลดภาษี และการลงทุนและการใช้จ่ายภาครัฐภายใต้ข้อจำกัดจากภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวและราคาน้ำมันที่ยังมีแนวโน้มทรงตัวในระดับค่อนข้างสูง ทำให้คาดว่าเศรษฐกิจในปี 2548 จะขยายตัวในอัตราร้อยละ 5.5-6.5 โดยที่อัตราเงินเฟ้อจะสูงกว่าในปี 2547 เล็กน้อยเป็นร้อยละ 2.9-3.2 จากการขึ้นราคาน้ำมันดีเซล อย่างไรก็ตามราคาสินค้าในตลาดโลกจะเพิ่มขึ้นไม่มาก และอัตราแลกเปลี่ยนมีแนวโน้มแข็งขึ้น ซึ่งจะช่วยลดแรงกดดันต่อราคาสินค้า

การประมาณการเศรษฐกิจรายสาขา เป็นดังนี้

- (1) การใช้จ่ายของครัวเรือนมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 5.4 ชะลอตัวจากการขยายตัวร้อยละ 6.0 ในปี 2547 จากผลกระทบของราคาน้ำมันและราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้น และอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดลง
- (2) การลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 13 ต่ำกว่าการขยายตัวร้อยละ 14.9 ในปี 2547 ซึ่งเป็นการปรับตัวจากภาวะที่ได้มีการลงทุนเพิ่มขึ้นในอัตราที่ค่อนข้างสูงมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2543 ประกอบกับการคาดการณ์แนวโน้มการชะลอตัวของความต้องการสินค้าทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศ รวมทั้งราคาน้ำมันที่สูง และแนวโน้มการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยทำให้การลงทุนบางส่วนถูกชะลอออกไป
- (3) การลงทุนภาครัฐ ณ ราคาคงที่ขยายตัวร้อยละ 10 สูงกว่าร้อยละ 6.6 ในปี 2547 ตามแผนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานที่คาดว่าจะเริ่มดำเนินการได้บางส่วนภายในปี 2548 และการลงทุนอีกบางส่วนที่จะใช้จากงบประมาณกลางปี 40,000 ล้านบาท สำหรับการประมาณการใช้จ่ายรัฐบาล ณ ราคาคงที่ เท่ากับร้อยละ 7.0
- (4) การส่งออกสินค้าและบริการ ปริมาณการส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.8 ต่ำกว่าร้อยละ 7.1 ในปี 2547 เล็กน้อย เนื่องจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัว อย่างไรก็ตามปริมาณการส่งออกบริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ตั้งเป้าหมายจำนวนนัก

ท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 11.5 และดำเนินมาตรการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

การส่งออกสินค้าจะมีมูลค่า 107.4 พันล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.8 หรือมีมูลค่าประมาณ 4,026.5 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 สำหรับการส่งออกสินค้าและบริการ ณ ราคาคงที่ ขยายตัวร้อยละ 6.4

- (5) **การนำเข้าสินค้าและบริการ** การนำเข้าสินค้ามีมูลค่า 107.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.5 โดยที่ปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5 ชะลอลงกว่าการขยายตัวร้อยละ 12.7 ในปี 2547 ตามภาวะการชะลอตัวของการลงทุนภาคเอกชน และราคาในรูปเงินดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.0 ซึ่งเป็นการปรับเพิ่มเนื่องจากราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้น เมื่อคิดเป็นเงินบาทการนำเข้าสินค้ามีมูลค่าเท่ากับ 4,039.7 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 จากปี 2547

การนำเข้าบริการ ณ ราคาคงที่ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากค่าใช้จ่ายคนไทยเดินทางไปเที่ยวในต่างประเทศ และค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าและค่าประกันภัย รวมทั้งการส่งกลับผลประกอบการของบริษัทต่างชาติ ดังนั้นการนำเข้าสินค้าและบริการ ณ ราคาคงที่ ในปี 2548 จึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 ชะลอลงกว่าการขยายตัวร้อยละ 12.3 ในปี 2547

- (6) **ดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัด** ดุลการค้ามีแนวโน้มขาดดุลเล็กน้อยประมาณ 13,000 ล้านบาทหรือประมาณ 400 ล้านดอลลาร์ สรอ.จากที่เกินดุล 111,700 ล้านบาท ในปี 2547 เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นมากกว่าการส่งออก อย่างไรก็ตามสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวมีแนวโน้มดีขึ้นภายหลังจากที่ปัญหาการระบาดของไข้หวัดนกได้คลี่คลายลง ซึ่งจะทำให้ดุลบริการเกินดุลสูงกว่าในปี 2547 ดุลบัญชีเดินสะพัดจึงมีแนวโน้มเกินดุลประมาณ 8.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. คิดเป็นประมาณ 326.5 พันล้านบาท หรือร้อยละ 4.6 ของ GDP

- (7) **อัตราเงินเฟ้อ** เท่ากับร้อยละ 2.9-3.2 สูงกว่าอัตราเงินเฟ้อร้อยละ 2.7 ในปี 2547 เนื่องจากราคาสินค้าที่ปรับเพิ่มขึ้นตามต้นทุนวัตถุดิบ ราคาน้ำมัน และค่าจ้าง เงินเดือนที่ปรับเพิ่มขึ้น โดยที่ราคาผู้ผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นในปี 2547 จะส่งผลต่อเนื่องต่อราคาสินค้าอุปโภคบริโภคในปี

2548 และราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นมากเป็นหมวดอาหารและเครื่องดื่ม และราคาหมวดขนส่ง

กรณีการขยายตัวร้อยละ 5.5 เป็นความเสี่ยงกรณีที่มีปัจจัยลบเกิดขึ้นมากกว่าสมมติฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น ราคาน้ำมันในตลาดโลกสูงขึ้นเป็น 38-40 ดอลลาร์/บาร์เรล หรือ การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกต่ำกว่าร้อยละ 3.8 และ การเบิกจ่ายของภาครัฐไม่เดินไปตามเป้าหมาย ดังนั้นการบริโภค การลงทุน และการส่งออกจะชะลอตัวทำให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวในด้านต่ำของช่วงการประมาณการ

กรณีการขยายตัวร้อยละ 6.5 ถือเป็นเป้าหมายที่สามารถบรรลุได้โดยจะต้องมีการดำเนินนโยบายที่สำคัญได้แก่

- (1) วางแผนลดการอุดหนุนน้ำมันดีเซลให้อยู่ในช่วงราคาน้ำมันในตลาดโลกเริ่มอ่อนตัวจากช่วงฤดูหนาวแล้ว ดังนั้นราคาน้ำมันขายปลีกจะทยอยเพิ่มไม่เกิน 3.7 บาท/ลิตร
- (2) เพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสของรายจ่ายงบประมาณ ซึ่งต้องมีการเตรียมการใช้จ่ายงบประมาณกลางปีล่วงหน้า 40,000 ล้านบาทเพื่อให้ใช้จ่ายได้ภายในปีงบประมาณ การเร่งรัดการใช้จ่ายของรัฐบาลกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อให้เกิดแรงกระตุ้นรายได้และการขยายตัวของเศรษฐกิจฐานราก
- (3) ควบคุมใช้วัตถุดิบไม่ให้แพร่ระบาดและขยายการส่งออกไก่สุกได้เพิ่มขึ้น
- (4) รัฐบาลสามารถรักษาสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ไม่ให้รุนแรงไปกว่าในปัจจุบัน
- (5) ดุลอัตราแลกเปลี่ยน (Nominal Exchange Rate) ให้อยู่ในช่วงที่ไม่ทำให้ค่าอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (Real Effective Exchange Rate) แข็งมากเกินไป โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศคู่แข่ง และเงินหยวนมีการผ่อนปรนให้เปลี่ยนแปลงตามกลไกตลาดมากขึ้น

ประมาณการเศรษฐกิจปี 2547-2548

	ข้อมูลเบื้องต้น		ประมาณการ ณ 7 ธันวาคม 2547	
	2545	2546 p	2547	2548
GDP (ณ ราคาประจำปี: พันล้านบาท)	5,446.0	5,930.4	6,523.4	7,130.1
อัตราการขยายตัวของ GDP (ณ ราคาคงที่, %)	5.3	6.9	6.2	5.5 - 6.5
การลงทุนรวม (ณ ราคาคงที่, %)	6.5	11.9	12.7	12.2
ภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	13.4	17.5	14.9	13.0
ภาครัฐ (ณ ราคาคงที่, %)	-6.3	-0.8	6.6	10.0
การบริโภครวม (ณ ราคาคงที่, %)	4.8	5.8	5.9	5.6
ภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	5.3	6.4	6.0	5.4
ภาครัฐบาล (ณ ราคาคงที่, %)	1.8	2.0	5.0	7.0
ปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการ (ปริมาณ, %)	12.0	7.0	8.2	6.4
มูลค่าการส่งออกสินค้า (พินล้านดอลลาร์ สรอ.)	66.1	78.4	96.0	107.4
อัตราการขยายตัว (%)	4.6	18.6	22.5	11.8
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %)	12.0	9.5	7.1	5.8
ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการ (ปริมาณ, %)	13.7	7.7	12.3	8.4
มูลค่าการนำเข้าสินค้า (พินล้านดอลลาร์ สรอ.)	63.4	74.2	93.3	107.7
อัตราการขยายตัว (%)	4.4	17.0	25.7	15.5
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %)	13.3	9.7	12.7	9.5
ดุลการค้า (พินล้านดอลลาร์ สรอ.)	2.7	3.7	2.8	-0.4
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พินล้านดอลลาร์ สรอ.)	7.0	8.0	10.1	8.7
ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP (%)	5.5	5.2	6.2	4.6
เงินเฟ้อ (%)				
ดัชนีราคาผู้บริโภค	0.7	1.8	2.7	2.9-3.2
GDP Deflator	0.7	1.9	3.8	3.5

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 7 ธันวาคม 2547

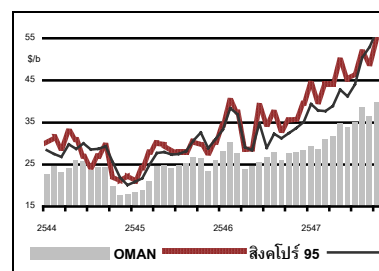
บทวิเคราะห์ผลกระทบการยกเลิกการตรึงราคาน้ำมันดีเซลต่อเศรษฐกิจไทย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศึกษาผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยจากการยกเลิกการตรึงราคาน้ำมันดีเซล โดยการคำนวณผลกระทบจากด้านต้นทุนการผลิต ราคาสินค้าและการใช้จ่าย ในกรณีที่ราคาน้ำมันดิบจากแหล่งโอมานเฉลี่ยเท่ากับ 35 ดอลลาร์ สรอ. การทยอยยกเลิกการตรึงราคาน้ำมันดีเซลในประมาณไตรมาสที่สองจะทำให้ราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วเพิ่มขึ้นเป็นประมาณลิตรละ 18 - 18.30 บาท ซึ่งเป็นการลดการอุดหนุนลงประมาณลิตรละ 3.50 - 3.70 บาททอง ในกรณีนี้จะทำให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 0.7 การใช้จ่ายภาคเอกชนลดลงประมาณร้อยละ 0.60 ปริมาณการส่งออกลดลงร้อยละ 0.42 จึงทำให้โดยรวมเศรษฐกิจขยายตัวได้น้อยลงประมาณร้อยละ 1 ซึ่งเป็นกรณีที่ สศช. ได้คำนึงถึงแล้วในการประมาณการเศรษฐกิจปี 2548

1. สถานการณ์ด้านราคาปัจจุบัน

โดยเฉลี่ย 11 เดือนแรกของปี 2547 ราคาน้ำมันดิบโอมานอยู่ที่ระดับ 34.22 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล และราคาน้ำมันดิบดูไบอยู่ที่ระดับ 33.59 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล

นับตั้งแต่ 10 มกราคม 2547 จนถึงปัจจุบัน (วันที่ 3 ธันวาคม) รัฐบาลได้ใช้เงินตรึงราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลหมุนเร็วเบนซินในประเทศ สะสมรวม 47,825.36 ล้านบาท (4.19 บาทต่อลิตร หรือ 209.83 ล้านบาทต่อวัน) ถ้ายังตรึงราคาต่อไปอีก 1 ปี ต้องใช้เงินอีกไม่ต่ำกว่า 9 หมื่นล้านบาท (สูงกว่าร้อยละ 1 ของ GDP)

2. แนวโน้มปี 2548: ราคาน้ำมันยังคงอยู่ในระดับสูง

เงื่อนไข/ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมัน	
อุปทาน	อุปสงค์
❑ การผลิตของอ่าวเม็กซิโกในส่วนที่เสียหายจากพายุฮิวนาจะ สามารถกลับสู่ภาวะการผลิตที่เป็นปกติได้ในไตรมาสแรกปี 2548 ❑ ความไม่สงบใน Niger delta และการประท้วงหยุดงานในไนจีเรีย นอร์เวย์ และ บราซิล คลี่คลายลง ❑ รัฐบาลมีทางออกในการแก้ปัญหาการติดค้างภาษีของบริษัทยูคอสซึ่งเป็นบริษัทผลิตน้ำมันในรัสเซียที่ชัดเจนมากขึ้น ❑ โอเปค (10 ประเทศไม่รวมอิรัก) มีการผลิตจริงวันละ 27.65 ล้านบาร์เรล เกินโควตาตามข้อตกลงแล้ว ❑ ประเทศอิรักผลิตเพิ่มขึ้นอีกวันละ 0.54 ล้านบาร์เรล ทำให้รวมเป็นการผลิตวันละ 2.3 ล้านบาร์เรลเต็มกำลังการผลิต ดังนั้นโดยรวมการผลิตในกลุ่มโอเปคมีกำลังการผลิตส่วนเกินเหลือเพียงวันละ 0.5-1.0 ล้านบาร์เรลในขณะที่สถานการณ์ในอิรักยังไม่แน่นอนสูง ❑ ในปี 2548 ปริมาณการผลิตทั้งก๊าซธรรมชาติเหลวและน้ำมันดิบรวมจะอยู่ในระดับประมาณวันละ 83.0-84.0 ล้านบาร์เรล สูงกว่าในปี 2547	❑ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2547 ปริมาณการสำรองน้ำมันดิบของสหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 3.5 ทำให้ราคาน้ำมันดิบลดลงเป็นประวัติการณ์ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2547 ❑ คาดการณ์ความต้องการใช้น้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติเหลวในปี 2548 เท่ากับวันละ 83.9 ล้านบาร์เรลเพิ่มขึ้นจากระดับประมาณวันละ 82.4 ล้านบาร์เรล ในปี 2547 เพียงร้อยละ 1.8 ชะลอลงจากร้อยละ 3.8 ในปี 2547 ❑ เศรษฐกิจโลกขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงทำให้ปริมาณความต้องการใช้น้ำมันเพิ่มขึ้นในอัตราที่ช้าลง โดยเฉพาะเศรษฐกิจประเทศจีนที่มีความต้องการใช้น้ำมันมาก กอปรกับการดำเนินมาตรการในประเทศต่าง ๆ เพื่อประหยัดการใช้น้ำมัน รวมทั้งการสะสมสต็อกของประเทศ OECD เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2547 แต่นับว่ายังอยู่ในระดับต่ำ

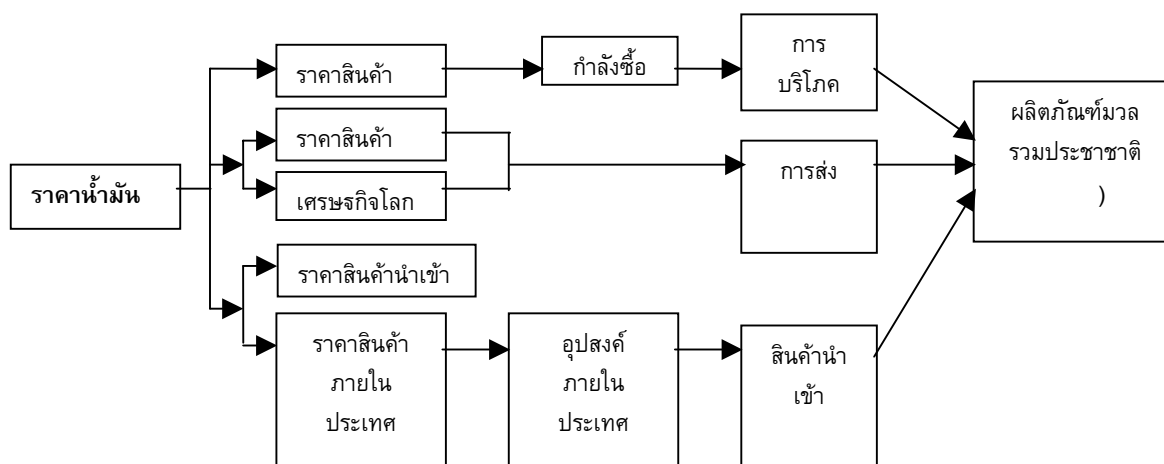
ปัจจัยเชิงจิตวิทยาและเชิงเทคนิค

การเก็งกำไรจากตลาดน้ำมันโดย Hedge fund ทำได้ง่าย โดยอาศัยความกังวลของตลาดที่เกิดจากจุดอ่อนทางปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

- (1) กำลังการผลิตส่วนที่เหลืออยู่และสามารถเพิ่มการผลิตได้ภายในระยะเวลาเพียง 1 เดือน มีอยู่ในระดับต่ำคือเพียงประมาณวันละ 0.5-1.0 ล้านบาร์เรล ในส่วนนี้คาดกันว่าทำให้เกิดแรงกดดันต่อราคาน้ำมันขึ้นประมาณ 5 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล (Narrow capacity margin)
- (2) ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ในประเทศอิรัก ที่อาจจะทำให้เกิดผลกระทบต่อการส่งออกน้ำมันได้ ซึ่งในปัจจุบันมีการผลิตในระดับที่เต็มกำลังการผลิต 2.3 ล้านบาร์เรลต่อวัน
- (3) ปริมาณสำรองน้ำมันดิบของประเทศกลุ่ม OECD ยังอยู่ในระดับต่ำในขณะที่ความต้องการใช้น้ำมันเพิ่มขึ้นมาก โดย International Energy Agency ประมาณการล่าสุดเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน ที่ผ่านมานี้ว่าความต้องการน้ำมันรวมของโลกในปี 2547 นี้จะเท่ากับ 82.4 ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งเป็นปริมาณความต้องการที่สูงที่สุดในรอบ 24 ปี ในส่วนนี้คาดว่าทำให้ราคาน้ำมันสูงขึ้นจากราคาที่ควรจะเป็นประมาณ 10 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล (inventory balance)

3. ผลกระทบจากการยกเลิกการตรึงราคาน้ำมันดีเซล

3.1 กลไกของผลกระทบการปรับเพิ่มราคาน้ำมันต่อเศรษฐกิจ

3.2 ผลกระทบจากการยกเลิกการตรึงราคาน้ำมันดีเซลต่อเศรษฐกิจส่วนรวมเฉลี่ยปี 2548

สมมติฐาน	ยกเลิกการตรึงราคาน้ำมันดีเซล		ชดเชย 2 บาท/ลิตร
ราคาน้ำมันดิบโอमान (\$/bbl) ^{1/}	35.00	40.00	40.00
ราคาขายปลีกเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (บาท/ลิตร) ^{2/}	18.75	21.43	20.04
ราคาขายปลีกเบนซิน 95 (บาท/ลิตร)	20.40	23.30	23.30
ราคาขายปลีกเบนซิน 91 (บาท/ลิตร)	19.65	22.40	22.40
ราคาขายปลีกดีเซลในประเทศ (บาท/ลิตร) ^{3/}	18.30	20.85	18.85 ^{6/}
ลดการอุดหนุน (บาท/ลิตร)	3.71	6.26 ^{5/}	4.26 ^{6/}

สมมติฐาน	ยกเลิกการตรึงราคาน้ำมันดีเซล		ชดเชย 2 บาท/ ลิตร
ราคาน้ำมันดิบโอมาน (\$/bbl) ^{1/}	35.00	40.00	40.00
ประเมินผลกระทบ			
ผลกระทบต่อรายจ่ายตัวเศรษฐกิจปี 2548	-1.02	-2.55 ^{5/}	-1.99 ^{6/}
ผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อ (%)	0.69	1.32	0.94
ผลกระทบต่อการบริโภคภาคเอกชน (%)	-0.60	-1.14	-0.82
ผลกระทบต่อปริมาณการส่งออก (%) ^{4/}	-0.42	-1.41	-1.17

หมายเหตุ:

1. เป็นราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบจากแหล่งโอมาน
2. เป็นราคาเฉลี่ยที่ถ่วงน้ำหนักด้วยปริมาณการใช้น้ำมันแต่ละประเภท โดยที่ปริมาณการใช้น้ำมันเบนซิน 95 เบนซิน 91 และดีเซลหมุนเร็วในประเทศคิดเป็นสัดส่วนเฉลี่ยประมาณร้อยละ 12.2 18.2 และ 69.6 ตามลำดับ
3. ณ วันที่ 11 สิงหาคม 2547 รัฐบาลตรึงราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลที่ระดับ 14.59 บาท/ลิตร
4. เป็นผลกระทบของการเพิ่มราคาน้ำมันต่อ Relative Price
5. ในกรณีที่ราคาน้ำมันดิบ 35 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล แต่ในกรณีที่ราคาน้ำมันดิบเพิ่มขึ้นจากกรณีฐาน (35 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล) เป็น 40 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล เป็นผลกระทบที่รวมผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก จึงเป็นทั้งผลกระทบที่ผ่านด้านราคาสินค้าของไทยที่เพิ่มสูงขึ้นและรายได้ของประเทศคู่ค้าถูกกระทบจากการที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกสูงขึ้น
6. เป็นกรณีที่ชดเชยราคาน้ำมันดีเซลลิตรละ 2 บาท

4. สรุปการวิเคราะห์ข้อดี / ข้อเสียของการตรึงราคาน้ำมันดีเซล

ข้อดี	ข้อเสีย
❑ บรรเทาผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตและราคาสินค้าไม่ให้สูงขึ้นเร็วเกินไป จนทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นและเศรษฐกิจขาดเสถียรภาพ ❑ มีระยะเวลาสำหรับภาคธุรกิจเอกชนได้ปรับตัว และถ้าหากราคาน้ำมันอยู่ในระดับสูงชั่วคราว เมื่อราคาน้ำมันในตลาดโลกลดลง และราคาที่แท้จริงต่ำกว่าราคาที่ตรึงไว้ รัฐจะได้เงินชดเชยส่วนต่างคืน	❑ การแทรกแซงเป็นการบิดเบือนกลไกตลาด และถ้าน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นเป็นระยะเวลานาน โดยที่แนวโน้มราคาน้ำมันตลาดโลกในระยะยาวอยู่ในระดับที่สูงขึ้น การชดเชยจะเป็นภาระที่สูงของรัฐบาลและต้องหารายได้มาชดเชย ซึ่งอาจจะทำให้โครงสร้างภาษีบิดเบือนมากขึ้น โดยที่ผู้ใช้ไม่ได้เป็นผู้รับภาระ ❑ การตรึงราคาทำให้ราคาขายปลีกไม่ได้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ผู้บริโภคไม่เกิดพฤติกรรมประหยัดการใช้พลังงาน ผู้ผลิตไม่ตระหนักถึงความสามารถในการแข่งขันที่แท้จริงของตนเอง และที่สำคัญ คือ เป็นการสร้างภาระหนี้ของภาครัฐที่ต้องหาเงินมาชดใช้ในอนาคต